

ZARZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ

z dnia 30 grudnia 1957 r.

w sprawie branżowego wykazu elementów scalonych przy robotach budowlano-montażowych i remontowych w zakresie gospodarki komunalnej.

Na podstawie § 3 ust. 2 uchwały nr 14 Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 1957 r. w sprawie umów o roboty budowlano-montażowe (Monitor Polski Nr 4, poz. 28) zarządza się, co następuje:

Część I.

Elementy scalone w zakresie robót budowlano-montażowych.

§ 1. W celu umożliwienia dokonywania rozliczeń za roboty budowlano-montażowe, w myśl § 54 ust. 2 pkt 2 ogólnych zasad umów o roboty budowlano-montażowe, stanowiących załącznik do uchwały nr 14 Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 1957 r. w sprawie umów o roboty budowlano-montażowe (Monitor Polski Nr 4, poz. 26), biura projektów przy opracowaniu dokumentacji kosztorysowej w zakresie komunikacji miejskiej, wodociągów i kanalizacji, sieci ciepłej, terenów zielonych i robót hydro-geologicznych powinny stosować podział kosztorysu na elementy scalone, zwane dalej „elementami rozliczeniowymi”, podane w wykazach stanowiących załączniki nr 1—6 do zarządzenia.

§ 2. 1. Kosztorysy sporządzane przez biura projektów powinny być zestawiane według podziału na części i rozdziały odpowiadające elementom rozliczeniowym.

2. Obiekty małe, których wartość robót nie przekracza 100.000 zł, można kosztorysować bez podziału na działy i rozdziały.

3. Rozdział lub podrozdział kosztorysu powinien w zasadzie obejmować taki zakres robót, jaki da się wyodrębnić w harmonogramie robót, biorąc pod uwagę dokonywanie odbiorów w terminach umożliwiających sprawną gospodarkę finansową przedsiębiorstwa wykonawczego.

§ 3. 1. W celu uniknięcia w kosztorysach przeróbek, spowodowanych przyjęciem przez kosztorysantów nieodpowiedniego układu, utrudniającego rozliczanie robót, biura projektów obowiązane są uzgadniać z inwestorami i wykonawcami oraz zamieszczać w danych wyjściowych postanowienia dotyczące podziału kosztorysu na części i rozdziały.

2. Opracowany przez biuro projektów podział kosztorysu na elementy rozliczeniowe może być zmieniony przez wykonawcę robót w porozumieniu z inwestorem i dostosowany do zaistniałych warunków wykonawstwa w razie

- 1) zastosowania odmiennej od przyjętej w kosztorysie technologii wykonywania robót,
- 2) przeszkód wynikających z powiązania z innym elementem, który nie został wykonany w ustalonym terminie.

Część II.

Elementy scalone w zakresie robót remontowych budowlanych i instalacyjnych w budynkach.

§ 4. Przy opracowywaniu kosztorysów i rozliczeń robót remontowych budowlanych i instalacyjnych należy stosować podział na asortymenty robót (elementy scalone), zwane dalej „elementami rozliczeniowymi”.

§ 5. Głównymi elementami rozliczeniowymi są asortymenty robót, określone w instrukcji o sporządzaniu dokumentacji kosztorysowej dla remontów budynków, stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 65 Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 29 czerwca 1957 r. i stanowiące rozdziały cennika robót remontowych budowlanych i instalacyjnych.

§ 6. Najmniejszymi elementami rozliczeniowymi są scalone roboty, określone jako poszczególne pozycje w cenniku

robót remontowych budowlanych i instalacyjnych i stanowiące całość danego rodzaju roboty, a wykonane w ściśle określonej części budynku lub lokalu, w szczególności:

- 1) sklepienie Kleina grubości 1/2 cegły na zaprawie cementowej, łącznie z wykonaniem i rozbiórką deskowania, z uzbrojeniem, bednarką, wykonane nad określoną w przedmiarze (zlokalizowanym) pomieszczeniem,
- 2) przełożenie pokrycia dachu krytego dachówką, polegające na rozebraniu istniejącego pokrycia, oczyszczeniu dachówki i gąsiorów oraz ponownym ałożeniu, na określonej połaci dachowej,
- 3) tynk równy na ścianach drewnianych z otrzciniowaniem, przy użyciu zaprawy wapienno-gipsowej w określonym pomieszczeniu.

§ 7. Kosztorysy rozpoczęte i nie zakończone w chwili wejścia w życie zarządzenia powinny być dostosowane do przepisów zarządzenia na koszt inwestora.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1958 r.

Kierownik Ministerstwa Gospodarki Komunalnej: *St. Sroka*

Załączniki do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 30 grudnia 1957 r. (poz. 13).

Załącznik nr 1.

WYKAZ ELEMENTÓW ROZLICZENIOWYCH W ZAKRESIE BUDOWY ZEWNĘTRZNEJ SIECI CIEPLNEJ

Jednostka obmiaru

1. Budowa rurociągu cieplnego zewnętrznego w kanałach nieprzechodnych murowanych lub żelbetowych z przewodów stalowych o różnych średnicach, łącznie z wykopem, robotami betonowymi i murarskimi, montażem, przeprowadzeniem próby na ciśnienie, izolacją cieplną i przeciwwilgociową, zasypką, z odwiezieniem zbędnej ziemi — odcinek w	m
2. Budowa komór żelbetowych lub murowanych kompensacyjnych, rozgałęźnych i nisz kompensacyjnych z wykonaniem wykopu, montażem osprzętowania, izolacji cieplnej i przeciwwilgociowej, zasypką, z odwiezieniem zbędnej ziemi	szt.
3. Roboty uzupełniające — płukanie przewodów cieplnych i próba generalna na ciśnienie — odcinek w	m
4. Próba na gorąco i regulacja kompensatorów — odcinek w	m
5. Budowa węzłów wymiennikowych lub hydro-elewatorowych w budynkach łącznie z montażem osprzętowania, próbą na ciśnienie i izolacją cieplną	szt.
6. W razie konieczności wykonania specjalnych robót związanych z odwodnieniem wykopu, roboty te nie wchodzi w zakres elementu.	

Załącznik nr 2.

WYKAZ ELEMENTÓW ROZLICZENIOWYCH W ZAKRESIE ROBÓT PRZY BUDOWIE ULIC I PLACÓW

Jednostka obmiaru

1. Rozbiórka nawierzchni, krawężników, murów, podbudowy itp. — odcinek	całość
2. Wykonanie wykopów, nasypów, z wywiezieniem i przywiezieniem ziemi, zagęszczeniem, rozplantowaniem — odcinek liczony w	m ³
3. Ustawienie krawężników z ławą, zalaniem i zatarciem spoin	mb
4. Wykonanie podbudowy łącznie z warstwą odsączającą, izolującą, łącznie z robotami drenażowymi	m ³
5. Wykonanie nawierzchni wraz z wykonaniem ławki ściekowej i ścieków łącznie z opaską, wjazdami, zjazdami, parkingami itp.	m ²
6. Budowa chodników łącznie z ustawieniem oporów (krawężniki gazonowej opaski z kamienia polnego, kostki, klinkieru itp.)	m ²
7. Wjazdy, zjazdy do bram łącznie z robotami ziemnymi i nawierzchnią	m ²
8. Ścieżki rowerowe gruntowe lub bitumiczne	m ²
9. Wykonanie przepustów betonowych, murowanych, drewnianych, rurowych	szt.
10. Roboty różne, jak np. znaki drogowe, poręcze, pacholki, przejścia dla pieszych	całość

Załącznik nr 3.

WYKAZ ELEMENTÓW ROZLICZENIOWYCH W ZAKRESIE BUDOWY TORÓW TRAMWAJOWYCH

	Jednostka obmiaru
1. Budowa torów.	
1.1. Budowa toru tramwajowego na szlaku obejmująca roboty rozbiórkowe, ziemne, odwodnienie, układanie podłoża, układanie torów prostych i łukowych, układanie zasypki i roboty brukarskie — odcinek w	m
1.2. Budowa rozjazdów i skrzyżowań obejmująca roboty rozbiórkowe, ziemne, odwodnienie, układanie podłoża, montaż zwrotnic, krzyżowania i szyn łącznych, układanie zasypki i roboty brukarskie — za węzeł w	m
1.3. Układanie wyseppek, ustawianie daszków ochronnych, przystanków i znaków drogowych łącznie z robotami ziemnymi i innymi robotami towarzyszącymi	szt.
2. Budowa sieci trakcyjnej.	
2.1. Stawianie słupów obejmujące trasowanie, wykopy, fundamentowanie, stawianie słupów, malowanie, betonowanie cokołów	szt.
2.2. Budowa sieci górnej jezdnej na szlakach obejmująca budowę konstrukcji nośnej, zakładanie przewodu jezdnej wraz z osprzętem, regulację sieci górnej, wykonanie punktów zasilających i powrotnych, zakładanie skrzyżowań, odgromników, odłączników, sygnalizacji oraz zwrotnic automatycznych — odcinek w	m
2.3. Budowa sieci górnej w węzłach rozjazdowych (jak wyżej) — odcinek w	m
2.4. Zakładanie łączników obejmujące uziemienie słupów, zakładanie łączników międzytorowych	szt.
3. Budowa sieci kablowej.	
3.1. Ułożenie kabla z trasowaniem, robotami ziemnymi, zasypką i zabrukowaniem — odcinek w	m
3.2. Głowice i mufy	szt.

Załącznik nr 4.

WYKAZ ELEMENTÓW ROZLICZENIOWYCH W ZAKRESIE BUDOWY ZEWNĘTRZNEJ SIECI WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ

	Jednostka obmiaru
1. Przewody wodociągowe zewnętrzne.	
1.1. Budowa przewodów wodociągowych zewnętrznych z różnego materiału i różnych średnic wraz z uzbrojeniem obejmująca wykop, montaż, próbę na ciśnienie, zasypkę, rozplantowanie z wywózką zbędnej ziemi — odcinek w	m
1.2. Roboty uzupełniające: dezynfekowanie i płukanie przewodów — odcinek w	m
1.3. Wykonanie węzła wodociągowego łącznie z uzbrojeniem, wykopem, montażem, zasypką, rozplantowaniem i wywózką zbędnej ziemi	szt.
1.4. Wykonanie uzbrojenia na istniejących przewodach wodociągowych, jak zasuw, zawory przeciwpożarowe, odpowietrzniki, odwadniaki itp. łącznie z wykopem, montażem, zasypką, rozplantowaniem i wywózką zbędnej ziemi	szt.
1.5. Demontaż lub przełożenie przewodu lub uzbrojenia — elementem rozliczeniowym jest jednostka obmiarowa jak przy budowie — odcinek w	m lub szt.
1.6. Regulacja pionowa, pozioma istniejącego uzbrojenia wodociągowego	szt.
2. Przewody kanalizacyjne zewnętrzne.	
2.1. Budowa przewodu kanalizacyjnego z różnych materiałów i o różnych przekrojach, obejmująca wykop wraz z odwodnieniem, uzbrojeniem, zasypką, rozplantowaniem i wywózką zbędnej ziemi	m
2.2. Roboty uzupełniające, jak spoinowanie, cięcie, szlifowanie i mycie kanału — odcinek w	m
2.3. Budowa urządzeń kanalizacyjnych wraz z obudową, jak: studzienki rewizyjne, włazy, studzienki ściekowe z przykanalikami, przykanaliki, komory połączeniowe lub rozgałęzieniowe, boczne wejścia, zsypy śniegowe, przewietrzniki i inne, łącznie z wykonaniem wykopu, budową bądź montażem, zasypką, rozplantowaniem i wywózką zbędnej ziemi	szt.
2.4. Kasowanie lub przebudowa przewodu kanalizacyjnego i uzbrojenia — element rozliczeniowy jak przy budowie — odcinek w	m lub szt.
2.5. Regulacja pionowa, pozioma istniejącego uzbrojenia kanalizacyjnego	szt.

Załącznik nr 5.WYKAZ ELEMENTÓW ROZLICZENIOWYCH W ZAKRESIE ROBÓT WYSTĘPUJĄCYCH PRZY
ZAKŁADANIU TERENÓW ZIELONYCH

	Jednostka obmiaru
1. Uporządkowanie terenu z gruzu, fundamentów, karp drzew i krzewów oraz zanieczyszczeń	
a) przy obiektach do 2 ha	całość
b) „ „ powyżej 2 ha	1 ha
2. Ogrodowe drogi, place umocnione wraz z obrzeżeniami oraz bieżnie, wyodrębnione powierzchnie — w granicach około	500 m ²
3. Ukształtowanie terenu łącznie z robotami ziemnymi, zaprawą i melioracją gleby	
a) przy obiektach do 2 ha	całość
b) „ „ powyżej 2 ha	1/2 ha
4. Sadzenie drzew, krzewów i bylin	
a) przy obiektach do 2 ha	całość
b) „ „ powyżej 2 ha odrębnie dla każdego	500 drzew 1000 krzewów 2000 bylin
5. Wykonanie trawnika łącznie z darnowaniem powierzchni do 1000 m ²	
a) przy obiektach do 2 ha	całość
b) „ „ powyżej 2 ha	1/2 ha
6. Darnowanie powierzchni powyżej 1000 m ²	całość
7. Pergole i trejaże, łącznie z robotami ziemnymi, murowymi, kamieniarskimi, ciesielskimi itd.	całość
8. Mury oporowe, murki ogrodowe i schody, łącznie z robotami ziemnymi, murowymi, kamieniarskimi	całość bądź odcinki między dylatacjami
9. Roboty wykończeniowe, tzn. pielęgnowanie roślin, konserwowanie terenów zielonych oraz ukwiecenie roślinami 1-rocznymi, czasokres	według procentowego zaawansowania robót w jednym miesiącu

Załącznik nr 6.

WYKAZ ELEMENTÓW ROZLICZENIOWYCH W ZAKRESIE ROBÓT HYDRO-GEOLOGICZNYCH

1. Wiercenia studzienne.	Jednostka obmiaru
1.1. Urządzenie miejsca pracy: plantowanie terenu, budowa dojazdu, ogrodzenia, baraków, dowieszenie sprzętu, montaż urządzeń itp.	całość
1.2. Wiercenie otworu kolumną rur o jednej średnicy łącznie z zapuszczeniem lunetowym rur — odcinek w	m
1.3. Filtrowanie otworu: wykonanie filtru, opuszczenie na dno otworu, żwirowanie, podciągnięcie rur	całość
1.4. Próbné pompowanie: dowieszenie i montaż urządzeń pompowych, pomiarowych i odprowadzających wodę, pompowanie (oczyszczające i pomiarowe), demontaż i odwiezienie urządzeń	całość
1.5. Likwidacja placu budowy: wyciągnięcie rur roboczych, demontaż urządzeń wiertniczych i pomocniczych, odwiezienie	całość
1.6. Wykonanie obudowy i podłączenie studzien do rurociągu	całość
1.7. Polowe prace hydro-geologiczne, nadzór hydro-geologiczny nad wierceniami, opracowanie projektu zafiltrowania	całość
1.8. Kameralne opracowanie dokumentacji hydro-geologicznej powykonawczej	całość
2. Wiercenia geotechniczne.	
2.1. Urządzenie miejsca pracy, wiercenie jednego otworu, demontaż urządzeń	całość
2.2. Nadzór geologiczny, badanie laboratoryjne, opracowanie kameralne dokumentacji geologiczno-inżynierskiej	całość